

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323010050
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8323010050.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Jaroslava Bugeľa a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M, MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. februára 2024, v trestnej veci obž. A. B. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/6/2023 zo dňa 14. septembra 2023, takto

rozhodol:

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného A. B..

odôvodnenie:

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/6/2023 zo dňa 14. septembra 2023 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

po tom, čo pred jazdou požil presne nezistené množstvo a druh alkoholických nápojov, tak dňa 29.01.2022 v čase okolo 00.43 hod. v rozpore s ustanovením § 4 ods.1 písm. c/, ods. 2 písm. d/, § 9 ods. 1, § 137 ods. 2 písm. a/, písm. c/, písm. j/ zákona NR SR č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov riadil po ulici C. v D., pričom nezvládol riadenie vozidla a prednou časťou narazil do stromu, po príchode hliadky OO PZ Medzilaborce bezprostredne po dopravnej nehode na miesto činu bol po zákonom poučení vyzvaný na vykonanie dychovej skúšky testovacím prístrojom na zistenie alkoholu v dychu, ktorej vykonanie napriek poučeniu o následkoch spojených s tým sa odmietol podrobiť a následne po poučení sa odmietol podrobiť aj lekárskemu vyšetreniu na odber krvi alebo iného biologického materiálu pre účely zistenia ovplyvnenia alkoholom alebo inou návykovou látkou aj napriek tomu, že za daných okolností takéto vyšetrenie nepredstavovalo pre obvineného žiadne riziko pre jeho zdravie a život.

Za to mu bol uložený podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona za použitia § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona a § 56 ods. 1, 2 Tr. zákona peňažný trest vo výmere 1.000,- /jedentisíc/ Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu bol obžalovanému ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 10 /desať/ mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona okresný súd uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidla všetkých druhov na dobu 2 /dvoch/ rokov.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení v mene obžalovaného odvolanie obhajca, čo do výroku o vine a treste. V dodatočne predložených písomných dôvodoch namieta, že v priebehu celého trestného konania sa nevyskytol žiaden priamy či nepriamy usvedčujúci dôkaz, preukazujúci skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil skutku tak, ako uviedol prvostupňový súd vo výroku odsudzujúceho rozsudku. Samotný prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že pri uznaní viny vychádzal najmä z výpovedí svedkov, ktorí sa incidentu zúčastnili a vypovedali o jeho priebehu, pričom uviedol, že nemal dôvod pochybovať o pravdivosti ich výpovedí, keďže ich vypočúval osobne. Súd považoval výpovede svedkov za pravdivé aj napriek tomu, že obžalovaný uviedol dôvody spochybňujúce pravdivosť ich výpovedí. Okrem týchto svedkov, ktorých výpovede boli iba domnienkami založenými na subjektívnom pocity, a aj vzhľadom na to, že ich výpovede boli nejasné, neurčité a rozporuplné, iný dôkaz o tom, aby obžalovaný mal spáchať skutok, ktorý sa mu kladie za vinu nebol preukázaný. V prípade subjektívneho tvrdenia svedka E. E. v zmysle, že na obžalovanom malo byť vidno známky požitia alkoholu a to hlavne v komunikácii, potácal sa a aj v jeho dychu bolo cítiť alkohol, nie je jasná skutočnosť, z akého dôvodu nebolo vodičské oprávnenie jemu ako obžalovanému zadržané bezprostredne po udalosti a nebolo mu zabránené viac viesť motorové vozidlo. Má za to, že v priebehu konania tak pred súdom, ako aj v prípravnom konaní nebolo preukázané, že spáchal tento trestný čin. Výsledky vykonaného dokazovania v danom prípade nevyznievajú jednoznačne a netvorí ucelenú reťaz tak priamych ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno vyvodíť bezpečný záver, že obžalovaný spáchal skutok tak, ako je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku. Jeho konaním ako obžalovaného nedošlo k zmareniu zistenia, či motorové vozidlo viedol po požití omamných látok alebo psychotropných látok, keďže dodatočne, ešte pred oznámením vznesenia obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku, požiadal príslušníka PZ o lekárske vyšetrenie odberom krvi, čo mu však zo strany polície už v tom čase umožnené nebolo. Motorové vozidlo v čase vzniku škodovej udalosti nevedol, nakoľko ho viedla iná osoba. Na miesto škodovej udalosti bol privezený, aby skontroloval poškodené vozidlo a zabezpečil si veci, ktoré v ňom mal. Na mieste zotrval a čakal na odvoz samotného motorového vozidla. To vysvetľuje aj skutočnosť, z akého dôvodu sedel na mieste vodiča v čase príchodu hliadky PZ. Poukazuje aj na ust. § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a má za to, že nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by mal byť prejednaný ako priestupok. Okresný súd mal zistiť, či obžalovaný bol bezprostredne po skutku povereným príslušníkom Policajného zboru procesne predpísaným spôsobom vyzvaný, aby sa podrobil dychovej skúške, resp. lekárskemu vyšetreniu, za účelom zistenia prítomnosti alkoholu, prípadne iných návykových látok a rovnako či bol procesne predpísaným spôsobom poučený o procesných právach a povinnostiach, teda o tom, že je povinný podrobiť sa dychovej skúške, resp. lekárskemu vyšetreniu a zároveň, že bol poučený aj o zákaze inkriminácie vlastnej osoby tak, ako je to normatívne ukotvené v ustanovení §121 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku, v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Mal zistiť aj dobu, kedy mal požiť alkoholické nápoje, teda, či k ich požitiu došlo pred, počas alebo po jazde motorovým vozidlom. Obhajoba namieta aj nevypočutie realizátora dopravnej nehody, ktorý bol prítomný pri realizácii predmetného služobného úkonu. Vinu považuje preto za nepreukázanú. Súd nemôže ignorovať viaceré pochybnosti, ktoré v tomto prípade existujú a bránia jednoznačnému záveru o vine obžalovaného. Má tiež za to, že boli porušené jeho práva na obhajobu. Právo na spravodlivé súdne konanie je ústavným právom občana a nemožno ho obetovať účelovosti. Zásada vyjadrená aj čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v § 2 ods. 10 vete tretej Trestného poriadku vyžaduje, aby obvinený ak má obhajcu, jeho obhajca mal primeranú a vhodnú príležitosť na výsluch a spochybnenie svedka. Súd nesprávne, jednostranne vyhodnotil dôkazy v neprospech obžalovaného, nevykonal všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy potrebné na náležité zistenie skutkového stavu veci a dospel k nesprávnemu záveru, že skutok, pre ktorý bola na obžalovaného podaná obžaloba, sa stal. Obžalovaný svojím konaním nenaplnil materiálne a ani formálne znaky nevyhnuté pre jeho odsúdenie. Preto obhajoba považuje za potrebné, aby sa skutok v konaní pred odvolacím súdom prehodnotil a aby bola prípadná vina obžalovaného dokázaná v riadnom procese, nakoľko obžalovaný sa v danej veci cíti byť nevinný. Obžalovaný je aktívnym vodičom v súvislosti s výkonom povolania a toto povolanie ho živí. Obžalovaný poukazuje najmä na skutočnosť, že v prípravnom konaní boli neprimerané prietahy a nesprávny procesný postup, čo napokon konštatuje aj prokuratúra v predmetnom vyšetrovacom spise. Okresný súd mal v danom prípade použiť pri hodnotení dôkazov zásadu in dubio pro reo. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynuli viaceré vzájomné rozpory ako sa mal skutok, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu, stať. Obžalovaný má za to, že v jeho prípade neexistujú dôkazy, ktoré by mali takú dôkaznú silu, aby mohli viesť k jeho odsúdeniu za daný skutok bez

vzniku akýchkoľvek pochybností. Navrhol preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a oslobodil ho spod obžaloby podľa § 285 psím. a/, c/ Tr. poriadku.

V súvislosti s odvolaním obžalovaného je potrebné uviesť, že prokurátor sa vo svojom podaní zo dňa 10.10.2023 domáha, aby krajský súd vykonal dôkazy a to prehratie CD záznamu na čl. 79 vyhotovený zariadením SOITRON, z ktorého má vyplývať, že na mieste dopravnej nehody z miesta vodiča havarovaného vozidla vystupuje obžalovaný A. B..

Pre úplnosť je potrebné ešte uviesť, že obžalovaný podal prostredníctvom ďalšieho obhajcu ustanoveného krajským súdom vyjadrenie k prejednávanej trestnej veci, pretože považoval za dôležité zdôrazniť odvolaciemu súdu nasledovné skutočnosti. Je pravdou, že po príjazde hliadky sedel obžalovaný na mieste vodiča jeho motorového vozidla, ale toto vozidlo nešoféroval. Šoféroval ho jeho známy D., ktorého v tom čase poznal len niekoľko dní, nepoznal ani jeho priezvisko. Ten po tom, čo spôsobil nehodu, z miesta ušiel. Ako je zrejmé aj z fotodokumentácie miesta nehody, na mieste bolo v tom čase mnoho stôp, teda nie je pravdivé tvrdenie vypočutých policajtov, že na mieste neboli stopy inej osoby. Bol január, zima, nasnežené. V snehu sú zreteľne viditeľné mnohé stopy. Počas vyšetrovania z jemu nepochopiteľného dôvodu neboli zabezpečené kamerové záznamy z trasy, ktorou sa s vozidlom pohybovali od podniku, pred ktorým do vozidla nasadli, až po miesto nehody. Pokiaľ by tieto záznamy boli políciou vyžiadané, jednoznačne by preukázali, že do vozidla nasadli dvaja a on si nesadol na miesto vodiča. Nešoféroval, len si po nehode presadol, pretože to bolo jeho auto a chcel zistiť rozsah škôd po nehode, napr. či je ho možné naštartovať. Nevedel ovplyvniť to, že osoba, ktorá vozidlo riadila, z miesta ušla. Po nehode bol v šoku, nevnímal presne, kade D. utekal. Súčasne chce vysvetliť, prečo neskôr uviedol, že šoféroval on. Dostal totiž z prostredia polície sprostredkovane odkaz, že pokiaľ sa prizná, vec sa vyrieši. Preto sa iniciatívne dostavil na príslušné oddelenie, kde uviedol, že vozidlo šoféroval on, hoci to tak nebolo. Zotrváva na svojej pôvodnej výpovedi tak ako uviedol vyššie a bezprostredne po nehode. Navrhuje, aby ho súd na verejnom zasadnutí vypočul. V konaní pred okresným súdom vypočutý nebol. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že vozidlo šoféroval. Nikto z vypočutých svedkov ho šoférovať nevidel, ani nevidel samotnú nehodu, resp. jej priebeh. Na miesto sa dostavili až po nehode. Kamerové záznamy zabezpečené neboli. Videli ho len sedieť na mieste vodiča, resp. vystúpiť z miesta vodiča. Nemohlo dôjsť ani k naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa ust. § 289 ods. 2 Tr. zákona, pretože nevykonával inú činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. Je síce pravdou, že sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou, a lekárske mu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, avšak zdôrazňuje, že nešoféroval a v konaní ani žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že by šoféroval. Cíti sa byť nevinný. Konanie považuje za nespravodlivé. Zotrváva preto na podanom odvolaní a navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 3T/6/2023-142 zo dňa 14.09.2023 a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alternatívne, aby sám rozsudkom vo veci rozhodol na podklade skutkového stavu doplneného dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obžalovaný podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Úvodom je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal potrebné dokazovanie týkajúce sa skutku uvedeného v obžalobe prokurátora a boli vykonané dôkazy v rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom, pričom ani obžalovaný sa v rámci odvolacieho konania okrem svojho výsluchu nedomáha vykonania ďalších dôkazov. Z takto procesne zabezpečených dôkazov následne okresný súd vyvodil skutkové okolnosti, tak ako sú uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, pričom tieto majú oporu vo výsledkoch dokazovania. Prvostupňový súd vyhodnotil dôkazy v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Krajský súd považuje tieto skutkové zistenia za správne, s nimi sa stotožnil a keďže okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, odvolací súd na toto rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu z dôvodu neopakovania tých istých skutočností odkazuje.

Rozsudok súdu prvého stupňa obsahuje podrobné a logické odôvodnenie, v ktorom je vyložené, ktoré skutočnosti boli vzaté za dokázané a o ktoré dôkazy sa prvostupňový súd opieral a akými úvahami sa správal pri hodnotení dôkazov. Úplnosť vykonaných dôkazných prostriedkov vytvorila vo veci nevyhnutný základ na záverečnú myšlienkovú činnosť aj odvolacieho súdu, ktorá spočívala v zhodnotení dôkazov v zmysle uvedených zásad vyplývajúcich z § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Z obsahu odôvodnenia rozsudku vyplýva, že uvedené hodnotenie dôkazov neodporuje základným princípom logického myslenia.

Na podklade dôkaznej situácie uvedenej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia aj krajský súd ustálil, že vykonanými dôkazmi bol spoľahlivo zistený skutkový stav veci tak, že o ňom nie sú dôvodné pochybnosti a aj konajúcemu súdu jeho rozsah postačuje na rozhodnutie vo veci tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 10, 12 Tr. poriadku i k záveru, že zabezpečené dôkazy spoľahlivo objasnili okolnosti svedčiace pre i proti obžalovanému.

Odvolací súd konštatuje, že z takto vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný spáchal skutok v takom rozsahu ako je uvedený vo výroku napadnutého rozsudku. Uvedený záver môžeme konštatovať predovšetkým na základe výpovede samotného obžalovaného, ktorý sa v prípravnom konaní priznal k spáchaniu skutku uvedenom v uznesení o vznesení obvinenia, pričom uviedol, že v mesiaci január 2022 šoféroval svoje motorové vozidlo Ssangyong Korado, EČ:D. z centra D. smerom na ulicu F. G. H. XXX. V aute s ním sedel známy, ktorého v tom čase poznal asi týždeň. Keď jazdil po meste na zasneženej vozovke, tak nezvládol riadenie a prednou časťou vozidla narazil do stromu. Po náraze vystúpil z vozidla, kde asi do jednej minúty prišla polícia. Zhruba v tom čase spolujazdec D. z miesta dopravnej nehody ušiel. Bol v šoku a povedal, že auto nešoféroval a že vodič z miesta ušiel. Namiesto dorazila ďalšia hliadka a na výzvu, aby fúkal zo strachu a predchádzajúcich zdravotných komplikácií odpovedal negatívne. Na druhý deň sa rozhodol proaktívne ísť na políciu do I., kde vyšetrojúcemu policajtovi povedal ako sa to v skutočnosti udialo a že vodičom bol on. Tiež uviedol, že si je vedomý, že mal podstúpiť dychovú skúšku a že jeho konanie bolo neuvážené. Tiež uviedol, že alkohol nepožil. Obdobne obžalovaný vypovedal aj na záznam o podaní vysvetlenia dňa 31.01.2023 (čl. 68) v štádiu riešenia tejto dopravnej nehody ako priestupku, pričom ešte spresnil, že z reproduktorov SOS linka sa ho pýtala, či je v poriadku a či nepotrebuje pomoc. Priznal aj to, že bol poučený políciou, že sa má podrobiť dychovej skúške, ktorú odmietol a že sa môže žiadať na odber krvi, čo tiež odmietol, ale nevie prečo. Vozidlo viedol on a ku skutku sa riadne doznáva.

Z výpovedí zasahujúcich policajtov E. E. a D. J. vyplývajú praktické zhodné okolnosti, t.j. ako došli na miesto dopravnej nehody a aké úkony v tom čase vykonávali. Obaja konzistentne uviedli, že za veľmi krátku dobu prišli k danej nehode a akurát z vozidla vystupoval p. B. a to z miesta vodiča. Vozidlo bolo nabúrané v strome. Potom vystúpili z vozidla, prišli k nemu a pýtali od neho doklady od vozidla a občiansky preukaz. Nevie či ich predložil, no javil známky požitia alkoholu, nakoľko sa potácal a komunikoval tak, ako keby mal vypité, tak ho vyzvali, aby sa podrobil dychovej skúške, čo odmietol s tým, že on vozidlo nešoféroval. Tak sa ho teda opýtali, kto šoféroval vozidlo, keď on vystupoval z vozidla na strane vodiča a on odpovedal, že kamarát, ktorý odišiel preč. Keď ho vyzvali, aby sa podrobil dychovej skúške, tak on odmietol s tým, že on nešoféroval. Nikto nebol v okolí vozidla a vo vozidle v čase keď tam prišli bol obžalovaný sám, resp. sám vychádzal z vozidla. Dokonca bol sneh a ak by niekto od vozidla odchádzal, tak by bolo vidno stopy, ale žiadne stopy tam neboli, bol večer a nikto tadiaľ nechodil a nešiel. Na obžalovanom bolo vidno známky požitia alkoholu a to hlavne v komunikácii, potácal sa a aj v jeho dychu bolo cítiť alkohol. Majú zaužívaný taký postup, že ak sa niekto odmietne podrobiť dychovej skúške, tak volajú realizátora dopravných nehôd, čo aj v danom prípade urobili.

Z prehratého záznamu zo zariadenia SOITRONE namontovanom v služobnom vozidle na verejnom zasadnutí pred krajským súdom je vidieť spredu ako prichádza služobné motorové vozidlo polície k miestu dopravnej nehody a práve v tomto momente vystupuje z miesta vodiča práve obžalovaný. V tom čase sa tam žiadna ďalšia osoba nenachádzala.

Takto uvádzané skutočnosti potom tvoria vo svojom súhrne logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu priamych a nepriamych dôkazov vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré sú v príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti a je z nich možné vyvodiť jediný záver o vine obžalovaného, t.j. že obžalovaný viedol motorové vozidlo, pričom po dopravnej nehode sa odmietol podrobiť vyšetrovaniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou, alebo orientačným

testovacím prístrojom a taktiež sa odmietol podrobiť lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Krajský súd zároveň dodáva, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Okresný súd sa v napadnutom rozsudku správne, logicky a presvedčivo vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie. Všetky vykonané dôkazy prvostupňový súd náležite, jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a dospel tak k správnym a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania.

Správne a zákonu zodpovedajúce, sú preto právne závery okresného súdu, pokiaľ ide o výrok o vine napadnutého rozsudku a rovnako tak aj pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obžalovaného, keď takéto konanie posúdil ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona. Obžalovaný vyššie popísaným konaním naplnil po objektívnej aj subjektívnej stránke obligatórne náležitosti uvedeného prečinu.

Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal aj poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom s uvedeným hodnotením sa stotožnil aj krajský súd a v ďalšom na neho odkazuje.

Súčasne je tiež možné konštatovať, že okresný súd v rámci všeobecných zásad platných pre ukladanie trestov dostatočne vyhodnotil všetky okolnosti, ako aj momenty, ktoré ovplyvňujú požiadavku ochrany spoločnosti a občanov pred páchaním takejto trestnej činnosti, pričom zväžil aj okolnosti na strane obžalovaného.

Krajský súd sa preto stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa ohľadne druhu a výšky trestu, pričom má za to, že uložený peňažný trest v plnej miere zodpovedá zásadám pre ukladanie trestov vzhľadom na vyššie uvedené konkrétne okolnosti prípadu a to aj z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie. Prihliadal pritom i na spôsob spáchania činu a jeho následok, na hodnotenie osoby obžalovaného, jej pomery a možnosti nápravy, z čoho vyvodil záver, že boli splnené zákonné podmienky pre uloženie takéhoto trestu.

Aj výška uloženého peňažného trestu vo výmere 1.000,- Eur je primeraná a ktorú by mal obžalovaný počítať ako určitú sankciu za svoje nezákonné správanie. Pre prípad, že by výkon tohto trestu chcel obžalovaný úmyselne zmariť, bol mu ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov. Krajský súd je tiež názoru, že takto uložený peňažný trest dostatočne zabezpečí ochranu spoločnosti a zodpovedá zásadám pre ukladanie trestov, ako z pohľadu individuálnej, tak aj z pohľadu generálnej prevencie.

Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že účelom trestu zákazu činnosti je predovšetkým zabrániť opakovaniu trestného činu, a preto je jeho uloženie úplne odôvodnené vtedy, keď páchatel' vyvolá trestným činom v doprave pochybnosť o svojej spoľahlivosti alebo spôsobilosti viesť motorové vozidlo. Závažným prejavom vodičskej nedisciplinovanosti je aj odmietnutie vyšetrenia na zistenie návykovej látky spôsobilé preukázať, či páchatel' je spôsobilý na bezpečné vedenie motorových vozidiel, pričom spoločenský záujem na ochrane ohrozených hodnôt vyžaduje, aby sa trest zákazu činnosti pravidelne ukladal aj vtedy, keď nevznikne škodlivý následok, t.j. v prípadoch prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zákona. Trest zákazu činnosti, ukladaný v súvislosti s trestnými činmi v doprave, je svojou povahou trestom viac preventívnym než represívnym. Má ochrániť spoločnosť pred tými, ktorí riadenie motorového vozidla nezvládli a v príčinnej súvislosti s tým inému ublížili na zdraví alebo spôsobili smrť, či už z dôvodu svojho opakovaného ľahkovážneho alebo arogantného prístupu k tejto činnosti, z dôvodu zjavne nedostatočnej skúsenosti s riadením motorového vozidla, z dôvodu ignorovania skôr uloženého trestu zákazu činnosti, z dôvodu požitia alkoholu alebo iných návykových látok pred jazdou alebo z iných relevantných dôvodov. Pri úvahách, či páchatel'ovi trestného činu trest zákazu činnosti uložiť alebo nie, by teda súd mal zohľadňovať najmä to, či možno počas doby trvania zákazu činnosti riadenia motorového vozidla dôvodne očakávať dosiahnutie vyššej ochrany spoločnosti pred týmto konkrétnym páchatel'om trestného činu oproti stavu, aký by tu bol v prípade neuloženia tohto trestu. Vzťahnuc túto ústavnú axiómu na ustanovenia Trestného zákona, upravujúce právny režim trestu zákazu činnosti a podmienky

jeho ukladania (t. j. ak bol čin spáchaný v súvislosti s istou činnosťou), dospel aj krajský súd k záveru, že požiadavke ochrany spoločnosti a výchovy obžalovaného k tomu, aby v budúcnosti viedol riadny život, bude v jeho prípade prejednávaneho trestného činu učinené zadosť uložením nielen peňažného trestu spolu s náhradným trestom odňatia slobody, ale aj uložením trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu.

Vychádzajúc z uvedeného, preto uložený trest zákazu činností viesť motorové vozidlá všetkých druhov obžalovanému na dobu dvoch rokov, teda pri dolnej hranici trestnej sadzby (na 1 až 10 rokov), je primeraným.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovaného krajský súd poukazuje na vyššie uvedené závery, ktorými sa riadil pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia a má za to, že vina obžalovaného bola v dostatočnom rozsahu preukázaná vykonanými dôkazmi. Dôvody odvolania uvádzané obžalovaným sú vo svojej podstate ich zopakovaním, pričom k ich uplatneniu už došlo v rámci prvostupňového konania. Podstatou podaného odvolania je aj snaha obžalovaného dosiahnuť, aby krajský súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe iného hodnotenia v intenciách požiadavky odvolateľa dospel k odlišným skutkovým záverom, než aké urobil prvostupňový súd. Je ale potrebné konštatovať, že skutkový stav bol okresným súdom na podklade vykonaného dokazovania zistený správne a následne bol aj zákone subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Rozsah vo veci vykonaných dôkazov považoval aj krajský súd za dostatočný na vydanie rozhodnutia. Takýmto postupom súdov pritom nemohlo dôjsť k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu, keďže za to nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku, resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. poriadku. Obžalovanému bolo pritom plne umožnené uplatnenie jeho práv, keď treba zmieniť najmä právo navrhovať dôkazy vo svoj prospech, či právo vyjadrovať sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Posudzujúc v kontexte celého trestného konania nemožno teda v danej veci hovoriť o porušení práva obžalovaného na obhajobu. Porušenie práva na obhajobu nemožno odvíjať ani od iného hodnotenia dôkazov obžalovaným oproti tomu, ako to vo veci učinil súd prvého stupňa. Súčasťou jednej zo základných (všeobecných) zásad trestného konania, a síce zásady zabezpečenia práva na obhajobu, je aj právo obvineného požadovať, aby v trestnom konaní boli zistené všetky okolnosti svedčiace v jeho prospech. Súčasne je potrebné zdôrazniť, že toto jeho právo však neznamená povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov vykonávať všetky ním navrhované dôkazy (§ 2 ods. 10 a § 272 ods. 3 Tr. poriadku). Súd, vykonávajúci dokazovanie vo veci, totiž čo do rozsahu dokazovania nie je viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila. Rozsah vo veci vykonaných dôkazov prvostupňovým súdom považoval aj krajský súd za dostatočný na vydanie rozhodnutia. V týchto súvislostiach krajský súd ale pripomína, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy strán konania na vykonanie dokazovania, sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania, a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Napokon ani strana obhajoby, aj keď to v odvolaní vytýka, sa vypočítia realizátora dopravnej nehody (por. D. I.) v konaní pred okresným súdom nedomáhala. Z publikovaného stanoviska NS SR vyplýva, že vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom, nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku.

K obhajobou uvádzanému spochybňovaniu, či bol obžalovaný procesne predpísaným spôsobom vyzvaný, aby sa podrobil dychovej skúške, resp. lekárskeho vyšetreniu, je nutné uviesť, že vo veci obaja vypočítia zasahujúci policajti zhodne uviedli, že obžalovaný bol riadne a zákonne poučený, pričom podrobiť sa dychovej skúške odmietol a bol aj poučený o možnosti na odber biologického materiálu, čo tiež výslovne odmietol. Taktiež ani doba, ktorá uplynula od spáchania skutku nie je dôvodom na použitie

zásady in dubio pro reo pri hodnotení dôkazov. V konaní bolo bez najmenších pochybností preukázané, že skutok sa stal a spáchal ho práve obžalovaný. Ku namietanému porušeniu práva na obhajobu, krajský súd v kontexte už vyššie uvedeného uvádza, že bez bližšej konkretizácie takto všeobecne učených záverov obžalovaného nie je možné na ne ani adekvátne odpovedať a poskytnúť primerané zdôvodnenie, pričom odvolací súd nezistil v rámci prieskumného konania žiadne a to ani zásadné porušenie zákona v neprospech obžalovaného, alebo že by sa trestné stíhanie voči obžalovanému viedlo nespravodlivo, keďže nie je ani zrejmé (obžalovaný to neidentifikoval), v čom mala táto nespravodlivosť spočívať.

K namietaniu toho, že nikto nesmie byť nútený svedčiť proti sebe alebo priznať vinu dáva krajský súd do pozornosti rozhodnutie uverejnené v Zbierke Stanovísk NS a súdov SR 7/2015 podľa ktorého, uplatňovanie zásady „nikto nie je povinný obviňovať seba samého“, vyplývajúci z čl. 37 ods. 1 a čl. 40 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a výslovne zakotvený v čl. 14 ods. 3 písm. g/ Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, má chrániť obvineného pred bezprávnym donucovaním zo strany štátnych orgánov a tým prispievať k zaisteniu spravodlivého procesu. Právo neprispievať k vlastnému obvineniu sa v prvom rade týka rešpektovania vôle obvineného mlčať, ako aj neprispieť ku svojmu obvineniu a usvedčeniu iným aktívnym konaním. Obvineného však možno podrobiť strpeniu dôkazných úkonov, ktoré predpokladajú len jeho pasívnu účasť, a to aj s použitím určitého stupňa nátlaku, ktorý však nesmie byť zneužitý jeho neprímeranosťou. Od obvineného možno požadovať, aby strpel napr. odňatie vecí, odobratie vzorky dychu, moču, krvi, pachu, vlasov alebo tkanív pre účely testu DNA – a to i za pomoci donútenia, napriek skutočnosti, že ho tieto dôkazy usvedčujú. Dychová skúška na prítomnosť alkoholu v krvi vodiča musí byť podľa ustanovenia § 5 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov, vykonaná prístrojom, spoľahlivosť ktorého je preukázaná certifikátom o overení tohto analyzátora dychu, po poučení vodiča o spôsobe vykonania dychovej skúšky. Napokon obžalovanému sa nekládlo za vinu, že pred jazdou požil alkohol, ale že sa odmietol podrobiť vyšetrovaniu na zistenie návykových látok. Skutkový stav je tak "ustálený" len zo skutočnosti, že jednotlivец sa odmietol podrobiť úkonu na zistenie prítomnosti návykovej látky. V praxi to znamená, že ten, kto sa ako vodič motorového vozidla odmietne na výzvu príslušníka Policajného zboru podrobiť dychovej skúške, prípadne inej obdobnej skúške spôsobilé zistiť prítomnosť návykovej látky v tele (hoci návykovú látku pred vykonávaním uvedených činností nepožil), bude automaticky niesť trestnoprávnu zodpovednosť za spáchanie trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky (t.j. bude páchatelom uvedeného trestného činu), čo predstavuje výnimku z ústavnej zásady prezumpcie nevinu. Z vymedzenia skutkovej podstaty prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona pritom spoľahlivo vyplýva, že v danom prípade ide o omisívny trestný čin, ktorý je spáchaný tým, že sa obvinený odmietne podrobiť vyšetrovaniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo sa odmietne podrobiť lekárskeho vyšetrovaniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou.

Obžalovaný v rámci svojho vyjadrenia navrhol, aby bol v odvolacom konaní vypočutý, ktorému návrhu vyhovieť nebolo. Odvolací súd pri tomto svojom procesnom rozhodnutí vychádzal z ustanovenia § 326 ods. 5 Tr. poriadku, podľa ktorého odvolací súd môže konanie doplniť dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť. Z neho je teda zrejmé, že pokiaľ má odvolací súd dostatok dôkazov na rozhodnutie, dokazovanie nevykonáva, pretože ťažisko dokazovania spočíva v konaní pred súdom prvého stupňa, čo vyplýva aj z charakteru konania o obžalobe a jeho zásad. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie, avšak tak koná len v prípade, ak považuje za nevyhnutné overiť si týmto postupom pochybnosti, ktoré má o dokazovanej skutočnosti, alebo zistiť pre neho okolnosť, ktorú považuje za nevyhnutnú pre rozhodnutie o odvolaní. Ak ale konajúci súd vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre rozhodnutie vo veci, nie je dôvod dopĺňať dokazovanie v odvolacom konaní, v ktorom sa preskúmava na podnet niektoej z procesných strán odôvodnenosť a zákonnosť napadnutých výrokov.

Nemožno opomenúť tiež fakt, že obžalovanému bola daná možnosť vypovedať ku skutku, avšak hlavného pojednávania konaného dňa 14.09.2023, na ktoré bol mimochodom riadne predvolaný a to dokonca prostredníctvom príslušníkov OO PZ v Čani, sa nezúčastnil, čím takýmto postupom rezignoval aj na svoje právo osobne sa pred prvostupňovým súdom ku skutku vyjadriť a uviesť tak „svoje“ argumenty spochybňujúce jeho vinu a preto bola jeho výpoveď z prípravného konania procesným spôsobom prečítaná. Zaradenie výsluchu obžalovaného v procese dokazovania na začiatok má svoj význam pre stanovenie rozsahu objasnenia skutočností rozhodných pre posúdenie veci. Ak obžalovaný možnosť

vypovedať nevyužil napr. z dôvodu taktiky vedenej obhajoby, znáša tak riziko, že v ďalšom, teda aj v odvolacom konaní mu nebude umožnené vo veci vypovedať. Podľa názoru krajského súdu nedochádza pri tom k porušeniu práva na obhajobu, pretože toto právo obžalovaného nie je neobmedzené. Tak ako je ťažisko dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa (primerane NS SR sp. zn. 4Tdo/80/2015), tak je aj právo na obhajobu v najširšom ponímaní uplatniteľné práve v tomto štádiu trestného stíhania, pretože právo na obhajobu v materiálnom chápaní veľmi úzko súvisí s vykonávaním dôkazov, ktoré majú spochybniť alebo dokázať vinu obžalovaného. Odvolací súd nevzhladol dôležitý dôvod na výsluch obžalovaného a to aj z pohľadu obsahu uplatňovaných odvolacích námietok, ktoré korelujú s okolnosťami, ku ktorým chcel obžalovaný vypovedať. Ak bola obžalovanému daná možnosť vyjadriť sa ku skutku (v prípravnom konaní dňa 24.12.2022 a aj v konaní pred súdom) a obžalovaný toto právo nevyužil, jeho návrh byť vypočutý odvolacím súdom bol vyhodnotený ako nedôvodný.

Odvolanie obžalovaného možno pritom hodnotiť aj ako čiastočne zmätočné, keďže v prípravnom konaní po vznesení obvinenia a po riadnom poučení priznával, že motorové vozidlo viedol on, avšak v rámci odvolania prvýkrát namietal, že vodičom nebol on a dokonca bol na miesto nehody privezený, aby skontroloval poškodené vozidlo a zabezpečil si majetok, avšak bez uvedenia kým a ako, resp. komu a za akých okolností motorové vozidlo požičal a kedy a akým spôsobom bol upovedomený o dopravnej nehode a druhýkrát, že síce bol v motorovom vozidle v čase nehody ale len ako spolujazdec a vodič, ktorého vedel identifikovať len menom (poznali sa asi len týždeň) z miesta činu ušiel. Krajský súd neuveril ani verzii obžalovaného, prečo sa v prípravnom konaní ku skutku priznal, teda že dostal z prostredia polície sprostredkovane odkaz, že pokiaľ sa prizná, vec sa vyrieši a preto sa iniciatívne dostavil na príslušné oddelenie. Z uvedeného vyplýva zjavná snaha obžalovaného za každú cenu sa vyvinúť zo súdeného skutku. Odvolací súd ale takto prezentovaným verziam skutkového deja neuveril, opierajúc sa pri tom jednak o výpovede a podané vysvetlenie obžalovaného z prípravného konania, že vodičom bol on, ako aj výpovedí zasahujúcich policajtov a prehratého video záznamu. Krajský súd tak nemohol námietkam obžalovaného založených na vlastnom hodnotení rozsahu vykonaného dokazovania ako nedostatočného, jeho výpovede ako pravdivej a výpovedí príslušníkov zasahujúcej hliadky ako nevierohodných, priznať v rámci odvolacieho konania takú relevanciu, ktorá by mala za následok jeho oslobodenie spod obžaloby. Zároveň je žiaduce dať do pozornosti odvolateľa, že v predmetnom trestnom konaní, s ohľadom na právnu kvalifikáciu stíhaného skutku, nikdy nebolo relevantným predmetom dokazovania, či v čase pred skutkom požil alebo nepožil návykovú látku. Preto ani jeho úsilie presvedčiť konajúce súdy o svojej abstinencii nemohlo v konaní viesť k výsledku významnému z hľadiska trestnoprávneho posúdenia jeho konania.

Krajský súd zároveň aj sám preskúmal závažnosť prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona v zmysle kritérií stanovených v § 10 ods. 2 Tr. zákona a konštatuje, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre aplikáciu materiálneho korektívu. Na tomto mieste sa žiada uviesť, že trestná zodpovednosť vzniká na základe existencie spáchaného skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu. Okrem obligatórných znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorými sú objekt, objektívna stránka, subjekt a subjektívna stránka, sa na vyvodenie trestnej zodpovednosti pri prečine vyžaduje aj naplnenie tzv. materiálneho korektívu, ktorý je vyjadrený v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zákona nasledovne: nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Materiálny korektív predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. Jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie (skutok) mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zákona aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty nejakého prečinu je vyššia ako nepatrná. Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o základnej otázke trestného konania (otázke viny a trestu). Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinu, sa týkajú konania a následku (test objektívnej stránky) a miery zavinenia v prípade pohnútky (t. j. subjektívnej stránky) sú také rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečinu, resp. činu vykazujúceho znaky prečinu. Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných. Závažnosť niektorého protispoločenského konania býva spravidla deliacou čiarou medzi trestným činom a priestupkom. Obžalovaný v predmetnej trestnej veci viedol osobné motorové vozidlo, nezvládol riadenie a narazil do stromu, pričom sa zároveň odmietol na výzvu podrobiť dychovej skúške na zistenie požitia alkoholu pred jazdou a následne bez opodstatneného dôvodu odmietol odber biologického materiálu za účelom detekcie alkoholu, alebo omamných a psychotropných látok v jeho organizme. S

prihliadnutím na jednotlivé skutkové okolnosti daného prípadu krajský súd konštatuje, že tieto v súhrne dosiahli takú intenzitu závažnosti, ktorá napĺňa i materiálny korektív stíhaného prečinu. Krajský súd preskúmaním veci súčasne nezistil, aby obžalovanému bol uložený neprimeraný trest a to aj ohľadne trestu zákazu činností. Taktiež ani skutočnosť, že obžalovanému nebol zadržaný bezprostredne po udalosti vodičský preukaz a nebolo mu zabránené viac viesť motorové vozidlo nie je okolnosťou, pre ktorú by mal byť oslobodený spod obžaloby. Príslušník polície D. J. uviedol, že o tom bol oprávnený rozhodnúť len realizátor nehody, pričom obžalovaný v tom čase tvrdil, že vodičom nebol on, čo bolo potrebné následne preukázať alebo vyvrátiť. V tomto smere je potrebné vytknúť orgánom prípravného konania určitú nedôslednosť a prieťahy pri šetrení veci, avšak na druhej strane, ak by sa preukázala verzia obžalovaného, že naozaj motorové vozidlo viedla iná osoba, mohol by sa na druhej strane sťažovať, že boli porušené jeho práva a znemožnený výkon podnikateľskej činnosti, čím mu mohla vzniknúť aj nejaká majetková ujma.

Odvolačný súd už len záverom pre úplnosť dodáva, že nedošlo ani k zákazu k zmeny k horšiemu, hoc bol trestným rozkazom obžalovanému uložený miernejší peňažný trest (800,- Eur a náhradný trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov) ako teraz napadnutým rozsudkom (peňažný trest 1000,- Eur a náhradný trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov), pričom odpor podal len obžalovaný, keďže v napadnutom rozsudku bola na rozdiel od trestného rozkazu konštatovaná už iba jedna poľahčujúca okolnosť - § 36 písm. j/ Tr. zákona, a teda nebola z dôvodu popierania spáchania skutku obžalovaným priznaná aj poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona, čo viedlo napokon súd prvého stupňa k sprísneniu trestu, s čím sa stotožnil aj krajský súd.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd riadny opravný prostriedok obžalovaného vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasný

Poučenie:

Poučenie : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.